

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **O. Š.**, pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. apríla 2011 v Bratislave dovolanie obvineného **O. Š.** proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. apríla 2009, sp. zn. 5To 23/09 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **O. Š.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen z 22. októbra 2008, sp. zn. 2 T 134/2007, bol obvinený **O. Š.** uznaný za vinného v bode 1/ až 3/ z pokračujúceho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., v bode 3/ aj v súbehu s prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák., v bodoch 4/ a 5/ z pokračovacieho zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. v súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a v bode 6/ z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

- 1/ dňa 3. januára 2007 v čase okolo 20,00 hod. v obci K., okres Z., v pohostinstve U. odcudzil J. S., nar. X., čiernu kapsičku s osobnými dokladmi - občianskym preukazom, vodičským preukazom ako aj s finančnou hotovosťou vo výške 5 000 Sk, ktorá taštička bola položená vedľa na stoličke a to tak, že využil

- nepozornosť J. S., ktorý odišiel na WC a taštičku zo stoličky vzal a odišiel z pohostinstva, čím týmto svojim konaním spôsobil J. S., nar. X., trvale bytom K., S. X./X., škodu vo výške 5 150 Sk,
- 2/ v presnejšie nezistenej dobe od 17,00 hod. dňa 16. apríla 2007 do 07,00 hod. dňa 17. apríla 2007 v meste Z., okres Z., na ulici N., na stavenisku regeneračného centra vykonal krádež vlámaním do unimobuniiek a plechového skladu a to tak, že z kovových mreží dvoch unimobuniiek odstránil visiace zámky, následne vylomil vchodové dvere v oblasti zámku, odstránil visiaci zámok z dverí plechového skladu a následne z týchto priestorov odcudzil kalkulačku, elektrickú kotúčovú pílu, dve ručné píly, tri vodováhy, nožnice na plech, oceľové meracie pásma, nožnice na železné prúty, elektrický kábel, dve meracie pásma a päť visiacich zámkov, čím spol. A., a. s., S. X., B., spôsobil škodu krádežou vo výške 10 850 Sk a poškodením zámkov a dverí škodu vo výške 1 500 Sk,
- 3/ dňa 4. mája 2007 v presnejšie nezistenom čase vo Z., okres Z., z bytu majiteľa I. K., nar. X., nachádzajúcom sa na ulici J. K. X., pod vplyvom minimálne 1,40 mg/l alkoholu vdychu z drevenej skrinky umiestnenej v knižnici v obývačke bytu odcudzil najmenej 22 ks strelby schopných nábojov cal. 9 mm, vz. 8,2 uložených v papierovej škatuľke s plastovým boxom na uloženie nábojov čiernej farby, ako aj pánske náramkové hodinky striebornej farby zn. Rusudan patriace J. M., nar. X., trvale bytom Z., D. X., prechodne bytom Z., J. K. X., pričom predmetné náboje chcel následne predat', avšak v tomto mu zabránili príslušníci hliadky ZSSRP OO PZ Zvolen, ktorí v čase o 13,15 hod. v meste Z. v pohostinstve S., na ulici Š. predmetné strelivo O. Š. zaistili pri bezpečnostnej prehliadke, pričom O. Š. nemá povolenie na držanie takéhoto streliva, kde v zmysle zák. č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive podľa § 2 písm. b/ ide o strelivo, kde na nadobúdanie vlastníctva streliva sa vzťahuje § 8 až § 14, § 27 citovaného zákona,
- 4/ v čase okolo 16,00 hod. dňa 11. júla 2007 v obci K., okres Z., neoprávnene vnikol do dvora a následne do rodinného domu, na ulici K. č. X./X. tak, že odomkol bráničku pravým kľúčom a následne odomkol pravým kľúčom vchodové dvere vedúce do kuchyne rodinného domu, pričom z priestorov kuchyne odcudzil mobilný telefón zn. Siemens A52 červenej farby, nezisteného IMEI, a následne vyložil z mraziaceho boxu v kuchyni cca 20 ks mäsa rôzneho druhu v celkovej hodnote 2 400 Sk,

pričom bol prichytený užívateľom domu J. V., nar. X., a tak následne odišiel preč a svojím konaním spôsobil J. V., nar. X., trvale bytom K., K. X./X., škodu vo výške 500 Sk,

5/ dňa 14. júla 2007 v čase o 07,30 hod. v K. neoprávnene vnikol do domu majiteľky A. Š., nar. X., trvale bytom K., S. X./X., ktorá je jeho matkou a ktorý dom táto obýva spoločne so svojím vnukom R. Š., nar. X., trvale bytom K., S. X./X., a to tým spôsobom, že najprv začal búchať na dvere, ktoré A. Š. v obave, aby ich nerozbil otvorila, následne sa vtlačil do chodby, pričom sa mu A. Š. odstúpila, a následne v dome zotrval až do príchodu hliadky OO PZ Sliač, a to aj napriek tomu, že ho A. Š. opakovane upozornila, že si viac neželá, aby chodil do jej domu a opakovane ho vyzvala, aby jej dom opustil,

6/ dňa 7. októbra 2007 v presnejšie nezistenej dobe od 01,00 hod. do 2,55 hod v meste Z., okres Z., na ulici J. K. č. X./X., pod vplyvom minimálne 1,44 mg/l alkoholu v dychu pravdepodobne kamennou kockou rozbil sklenenú výplň na okne bytu nachádzajúceho sa na prízemí uvedeného bytového domu majiteľa P. H., nar. X., následne si k oknu pritiahol smetný kôš, na ktorý vyskočil a cez rozbité okno vošiel dovnútra uvedeného bytu, kde po vniknutí do bytu si ľahol na posteľ spať, čím takto neoprávnene a bez vedomia majiteľa bytu v ňom zotrval až do príchodu hliadky OO PZ Zvolen, pričom uvedeným konaním spôsobil P. H., nar. X., trvale bytom Z., J. K. X./X., škodu rozbitím sklenenej výplne 941 Sk,

a konania uvedeného v bode 2/ až 3/, ako aj v bode 4/ sa dopustil aj napriek tomu, že za konanie z 3. januára 2007 ku škode J. S. bol rozhodnutím Obvodného úradu Zvolen, sp. zn. Pr 177/2007, zo 7. februára 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9. marca 2007, postihnutý za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch uložením sankcie vo výške 500 Sk,

pričom konania uvedeného v bode 2/ a 3/ ako aj v bode 4/ obžaloby sa dopustil aj napriek tomu, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5 To 502/2005, zo 6. decembra 2005, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. decembra 2005, bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iných a bol mu uložený nepodmienečný trest

odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením pre výkon trestu do II. (druhej) NVS.

Okresný súd Zvolen obvineného O. Š. za to odsúdil podľa § 194 ods. 3, § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň Okresný súd Zvolen obvinenému O. Š. podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil nahradiť P. H., nar. X., trvale bytom J. K. č. X., Z., škodu vo výške 941 Sk (deväťstoštyridsaťjeden Slovenských korún), spoločnosti A., a.s., S. X., B., nahradiť škodu z titulu odcudzených vecí vo výške 6 600 Sk (šesťtisícšesťsto Slovenských korún) a za poškodené zariadenie vo výške 1 500 Sk (jedentisícpäťsto Slovenských korún). Poškodeného P. H. so zvyškom nároku na náhradu škody súd podľa § 288 ods. 2 Tr. por. odkázal na občiansko-súdne konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade odvolania obvineného O. Š. rozsudkom z 21. apríla 2009, sp. zn. 5 To 23/2009, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v bodoch 4/ a 5/ v časti týkajúcej sa právnej kvalifikácie a vo výroku o treste a sám vo veci podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol tak, že konanie obvineného O. Š. v bode 4/ právne kvalifikoval ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a následne ho za skutky pod bodmi 1/ až 4/ a 6/ odsúdil podľa § 194 ods. 3 Tr. zák. v spojitosti s § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený O. Š. (ďalej aj ako „dovolateľ“) v zákonnej lehote prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. V. F. dovolanie, ktoré oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania dovolateľ potom argumentoval tým, že v konaní pred prvostupňovým súdom sa nemohol riadne vyjadriť k vykonaným

dôkazom, nebolo mu umožnené klásť otázky svedkom, poškodeným a podobne, čím súd jednak porušil zásadným spôsobom jeho právo na obhajobu (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) a v dôsledku toho aj svoje rozhodnutie založil na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, čím naplnil dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. videl dovolateľ tiež v tom, že mu v trestnom konaní bola z úradnej moci ustanovená obhajkyňa JUDr. L. M., ktorá bola z dôvodu neplatenia členského Slovenskej advokátskej komore v Bratislave vyčiarknutá zo zoznamu advokátov. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd v tomto smere vykonal šetrenie a získal stanovisko predsedníctva Slovenskej advokátskej komory v Bratislave.

Dovolateľ ďalej argumentoval k bodu 4/ rozsudku tým, že poškodená J. V. vypovedala rozporne, že táto poškodená nie je majiteľkou nehnuteľnosti, kde sa mal skutok stať, no napriek týmto skutočnostiam súd vyhodnotil jej výpoveď v jeho neprospech, preto je podľa názoru dovolateľa naplnený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

V dovolaní dovolateľ ďalej uviedol, že „trvá na svojom dovolaní z 20. augusta 2009 a pridrižiava sa dôvodov v ňom uvedených“.

Pre úplnosť treba uviesť, že dovolanie obvineného O. Š. z 20. augusta 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 19. mája 2010, sp. zn. 5 Tdo 14/2010, podľa § 382 písm. d/ Tr. por. odmietol bez preskúmania veci, lebo neboli splnené podmienky dovolania podľa § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Tr. por. Keďže ale dovolateľ v ostatnom dovolaní poukázal aj na obsah dovolania z 20. augusta 2009, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vecne zaoberal aj touto argumentáciou obvineného O. Š..

Okrem už vyššie uvedených argumentov, ktoré v ostatnom dovolaní opakoval, potom v dovolaní z 20. augusta 2009 obvinený O. Š. poukazoval aj na to, že za skutok pod bodom 1/ výroku už bol potrestaný poriadkovou pokutou 500 Sk, ktorú aj zaplatil. Ďalej sa vyjadroval k jednotlivým skutkom, kde hlavne namietal súdom ustálené skutkové

zistenia, ktoré považoval za neúplné a nesprávne a navrhol vykonať ďalšie dokazovanie, resp. opakovať dokazovanie z prípravného konania. Namietal tiež, že mu zo strany predsedníčky senátu okresného súdu nebolo umožnené klásť vypočúvaným osobám otázky a uvádzať okolnosti a navrhovať dôkazy, ktoré jeho vinu vyvracajú. Rovnako tak spochybňoval výšku škody priznanú jednotlivým poškodeným tvrdiac, že táto nebola jednoznačne preukázaná. Zásadné porušenie práva na obhajobu potom videl dovolateľ v tom, že nemal obhajcu už od vznesenia obvinenia.

Žiadal preto, aby dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici (po správnosti zrejme Okresnému súdu Zvolen – pozn. súdu), aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry vo Zvolene v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci dovolanie obvineného O. Š. zamietol, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného O. Š. a zistil, že dovolanie bolo síce podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por., dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por., dôvody podľa § 371 odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom

konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, teda samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Obvinený O. Š. zásadné porušenie práva na obhajobu videl v tom, že nemal obhajcu už od vznesenia obvinenia, ďalej v tom, že mu nebolo umožnené na hlavnom pojednávaní klásť vypočúvaným osobám otázky, že jeho návrhy na vykonanie dokazovania boli súdom zamietnuté a nakoniec v tom, že ustanovená obhajkyňa JUDr. L. M. bola vyčiarknutá zo zoznamu advokátov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po preskúmaní spisového materiálu konštatuje, že obvineným O. Š. tvrdené porušenie ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe nezistil. V trestnej veci obvineného O. Š. nebol daný dôvod povinnej obhajoby už od momentu vznesenia obvinenia, ako sa mylne domnieva obvinený O. Š., ale až jeho vzatím do väzby, resp. neskôr nástupom do výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, a to podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Obvinený O. Š. si obhajcu nezvolil, súd mu preto opatrením zo 16. októbra 2007 ustanovil za obhajkyňu advokátku JUDr. E. H.. Z vyšetrovacieho spisu, konkrétne zo zápisnice o výsluchu obvineného O. Š. zo 6. decembra 2007 (v spise na č. l. 61) vyplýva, že obvinený s jej ustanovením

za obhajkyňu súhlasil a po poučení o znení § 208 Tr. por. sa vzdal práva preštudovať spisový materiál po skončení vyšetrovania s dôvetkom, že postačí, ak tak urobí jeho obhajkyňa. Z vyšetrovacieho spisu je tiež zrejmé, že ustanovená obhajkyňa JUDr. E. H. sa v prípravnom konaní riadne zúčastňovala vyšetrovacích úkonov (výsluchov svedkov), že po skončení vyšetrovania preštudovala spisový materiál, že vyšetrovacie úkony, pri ktorých nebola prítomná nežiadala opakovať ako aj to, že uplatnila návrhy na doplnenie vyšetrovania v zmysle pokynov klienta, ktoré vyšetrovateľ odmietol, nakoľko ich nepovažoval za potrebné (v spise na č. l. 322 a 323). Obvinený O. Š. v prípravnom konaní využil svoje právo a odmietol vypovedať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“) nezistil zásadné porušenie obhajovacích práv obvineného O. Š. ani v konaní pred súdom. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že po strate dôvery obvineného O. Š. k obhajkyňi JUDr. E. H. mu súd opatrením zo 16. mája 2008 ustanovil inú obhajkyňu, advokátku JUDr. L. M., ktorá ho v konaní pred súdom riadne zastupovala. Z jednotlivých zápisníc o pojednávaníach dovolací súd zistil, že v konaní pred prvostupňovým súdom právo obvineného O. Š. klásť vypočúvaným osobám otázky dotknuté nebolo, naopak obvinený O. Š. sa spolu s obhajkyňou JUDr. L. M. na výsluchoch nielen aktívne podieľal (kládol otázky), ale sa k nim aj náležite vyjadroval. Z obvineným O. Š. navrhnutých dôkazov potom súd s poukazom na § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať len jeden, konkrétne výsluch svedkyne D. K. s odôvodnením, že okolnosti, ktoré možno zistiť z jej výpovede, možno zistiť z iných už vykonaných dôkazov. Dokazovanie okresný súd nevykonával ani vo vzťahu k skutkovým zisteniam pod bodom 2/ výroku, hoci obvinený O. Š. navrhol vypočuť svedkov M. K. a Ľ. A., lebo vo vzťahu k nim obvinený O. Š. urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že je vinný, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal a zároveň vyhlásil, že dokazovanie ohľadom viny tohto skutku sa nevykoná. Tento postup okresného súdu bol v súlade s § 257 ods. 6, ods. 7 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky napokon preveril aj tvrdenie obvineného O. Š. o vyčiarknutí jeho obhajkyne JUDr. L. M. zo zoznamu advokátov, a to s poukazom na § 379 ods. 2 Tr. por., hoci tu treba poznamenať, že ide o postup dovolacieho súdu skôr výnimočný, pričom z oznámenia Slovenskej advokátskej komory z 12. apríla 2011 zistil, že JUDr. L. M. bola vyčiarknutá zo zoznamu advokátov s účinnosťou od 25. apríla 2009 z dôvodu uvedeného v § 7 ods. 1 písm. f/ zákona NR SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii, podľa ktorého komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto je v omeškaní so zaplatením príspevku na činnosť

komory o viac ako šesť mesiacov a príspevok nezaplatil ani do jedného mesiaca po tom, čo ho komora vyzvala na zaplatenie spolu s poučením o následkoch nezaplatenia. Trestná vec O. Š. bola právoplatne skončená 21. apríla 2009, teda skôr, ako bola ustanovená obhajkyňa vyčiarknutá zo zoznamu advokátov. Táto skutočnosť preto nemala na povinnú obhajobu obvineného O. Š. žiaden dosah.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v posudzovanej trestnej veci porušenie práva obvineného O. Š. na obhajobu nezistil, tobôž nie jeho porušenie zásadným spôsobom ako to vyžaduje uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že by rozhodnutie súdu bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

K výhradám obvineného O. Š. je potrebné uviesť, že judikatúra záväzným spôsobom neurčuje kedy a akým spôsobom má súd vykonať ten ktorý dôkaz v konkrétnej veci. Spôsob vykonávania dôkazov je upravený Trestným poriadkom a je vecou samosudcu, resp. predsedu senátu (senátu), aké poradie zvolí pri vykonávaní dôkazov. Pri vedení hlavného pojednávania je jeho povinnosťou dbať o to, aby pojednávanie nebolo zdržiavané prednesmi, ktoré nemajú nič spoločné s prejednávanou vecou. Rovnako vo vzťahu ku kladeným otázkam je povinný dbať o to, aby neboli kladené neprípustné sugestívne, resp. kapciózne otázky, alebo tiež otázky ohľadom okolností, ktoré s vecou nesúvisia, príp. ktoré vyplývajú už z ostatných vykonaných dôkazov (duplicitné). Ak má procesná strana v tomto smere výhrady k rozhodnutiam súdu prvého stupňa, môže ich uplatniť v rámci odvolacieho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom vo svojich rozhodnutiach už v minulosti viac krát konštatoval, že hodnotenie dôkazov (zisteného skutkového stavu) spôsobom, ktorý odporuje predstavám obvineného ešte neznamena, že ide o dôkazy vykonané nezákonným spôsobom. Rovnako tak nevykonanie dokazovania v rozsahu, v akom ho predpokladá obvinený, nepredstavuje porušenie jeho práva na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití

iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je zrejmé, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je určené k náprave tých najzávažnejších, v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ale nie k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa. Tieto skutkové zistenia dovolací súd nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Nie je totiž oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonať. Ťažisko dokazovania je teda v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňovať, alebo korigovať len odvolací súd.

V písomných dôvodoch dovolania vypracovaného ustanoveným obhajcom JUDr. V. F. sa ku skutku pod bodom 4/ rozsudku vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. argumentovalo tým, že poškodená J. V. vypovedala rozporne, že táto poškodená nie je majiteľkou nehnuteľnosti, kde sa mal skutok stať, a že napriek týmto skutočnostiam súd vyhodnotil jej výpoveď v neprospech obvineného O. Š.. Tieto argumenty obvineného O. Š. týkajúce sa hodnotenia dôkazov tak zjavne smerujú do roviny skutkových zistení, ktorú ale dovolací súd z dôvodov vyššie uvedených nemôže meniť a ani dopĺňať. To isté platí aj vo vzťahu k ostatným argumentom obvineného O. Š. uvádzaných v dovolaní z 20. augusta 2009, ktorými spochybňoval výsledky vykonaného dokazovania a z nich ustálené skutkové zistenia.

Vecne správne ale v dovolaní z 20. augusta 2009 obvinený O. Š. argumentoval tým, že za skutok pod bodom 1/ výroku rozsudku bol potrestaný poriadkovou pokutou 500 Sk, ktorú aj zaplatil, hoci túto jeho argumentáciu ustanovený obhajca JUDr. V. F. v písomných dôvodoch dovolania z 10. januára 2011 úplne vynechal. Obvinený O. Š. tým v podstate namietal, a to už v konaní pred súdom prvého stupňa, porušenie zásady „ne bis in idem“, t. j. zákazu dvojitého súdenia a potrestania za ten istý čin.

Z trestného spisu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 3T 34/2008, (na č. l. 252) vyplýva, že obvinený O. Š. bol rozhodnutím Obvodného úradu vo Zvolene zo 7. februára 2007, číslo Pr 177/2007 Vr, uznaný za vinného z priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) na tom skutkovom základe, že dňa 3. januára 2007 približne o 20,00 hod. v pohostinstve „U.“ v obci K. odcudzil čiernu kapsičku s osobnými dokladmi - občianskym preukazom, vodičským preukazom a finančnú hotovosť vo výške 5 000 Sk v majetku J. S., nar. X., trv. bydliskom K., ktoré pri odchode z pohostinstva odhodil na zem pod schody pri predajni potravín J..

Za to bola obvinenému O. Š. uložená podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b/ s poukázaním na § 13 ods. 2 a § 50 ods. 2 zákona o priestupkoch sankcia - pokuta vo výške 500 Sk. Z pripojenej doložky je zrejmé, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 9. marca 2007.

Zásada ne bis in idem, teda právo nebyť súdený alebo potrestaný dvakrát za ten istý skutok, je podľa Trestného poriadku vyjadrená aj v ustanovení § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého trestné stíhanie nemožno začať a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, pričom v tomto smere treba vychádzať z čl. 153 a 154 c Ústavy Slovenskej republiky a čl. 4 Protokolu č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa čl. 4 Protokolu 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že jednoznačná a dlhodobá nemenná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu k čl. 4 Protokolu č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd dopadá tak na činy kvalifikované vnútroštátnym právom ako trestné činy, tak i na činy ním kvalifikované ako priestupky, prípadne iné správne delikty a výnimočne i disciplinárne delikty. Európsky súd pre ľudské práva sa nepriklonil k záveru, že zákaz ne bis in idem je obmedzený len

na trestné konanie, keďže z hľadiska uplatnenia tejto zásady označil za rozhodujúcu totožnosť skutku a nie totožnosť právnej kvalifikácie.

Pre čl. 4 Protokol č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd má však zásadný význam povaha daného činu, pretože tento článok nepochybne dopadá na všetky činy naplňajúce znaky trestného činu a bráni dvojitému stíhaniu a potrestaniu za tieto trestné činy. Na druhej strane sa nevzťahuje na všetky menej závažné činy, kvalifikované naším právnym poriadkom ako priestupky alebo iné správne delikty, prípadne ako disciplinárne delikty.

Vzhľadom na špecifické ponímanie činu podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd možno zásadu ne bis in idem vzťahnúť iba na tie činy kvalifikovateľné správnymi prípadne inými príslušnými orgánmi ako menej závažné činy, teda priestupky, prípadne iné správne delikty a výnimočne i disciplinárne delikty, ktoré majú trestnoprávnu povahu, pričom povaha deliktu sa v tomto smere posudzuje tak z hľadiska chráneného záujmu (či ide o záujem všeobecný alebo partikulárny), z hľadiska adresáta normy (či je norma adresovaná všetkým občanom alebo len skupine osôb so zvláštnym statusom) a z hľadiska účelu a typu sankcie (či má represívny charakter).

Podľa § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch v znení účinnom do 31. decembra 2008, priestupku sa dopustí ten, kto úmyselne spôsobí škodu na cudzom majetku krádežou, spreneverou, podvodom alebo zničením alebo poškodením veci z takého majetku, alebo sa o takéto konanie pokúsi. Podľa ods. 2 cit. par., za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 10 000 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného porovnal skutkové okolnosti uvedené v citovanom rozhodnutí o priestupku so skutkovými okolnosťami uvedenými v bode 1/ rozsudku a dospel k jednoznačnému záveru, že tieto skutky sú zhodné. Zhoda je v tomto prípade očividná, preto nie je potrebné bližšie sa zaoberať okolnosťami určujúcimi totožnosť skutku, aj keď inak ide o problematiku po právnej stránke pomerne zložitú, najmä v kontexte judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V jej kontexte následne posudzoval aj to, či uvedený priestupok proti majetku má trestnoprávnu povahu. Keďže § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch chráni všeobecný záujem (objektom je majetok),

je určený všetkým občanom a sankcia má represívny charakter, je treba mu priznať trestnoprávnu povahu.

Z vyššie uvedených dôvodov preto súdy oboch stupňov pochybili, keď konanie obvineného O. Š. v bode 1/ rozsudku posudzovali ako čiastkový útok pokračovacieho prečinu krádeže napriek tomu, že za toto konanie bol obvinený O. Š. právoplatne sankcionovaný už v priestupkovom konaní, ktoré rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por., dôvod podľa odseku 1 písm. i/ nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

V súvislosti so zisteným porušením zákona sa Najvyšší súd Slovenskej republiky následne zaoberal otázkou, či toto porušenie zákona zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného O. Š..

Obvinený O. Š. bol odsúdený za viacero skutkov spáchaných úmyselným konaním, z nich najprísnejšie trestným bol zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 3 Tr. por. Keďže spáchal viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden bol zločinom, a to viacerými skutkami, súd mu uložil úhrnný trest podľa § 194 ods. 3 Tr. por. s použitím asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. por.

Ak by odvolací súd postupoval spôsobom naznačeným vyššie a trestné stíhanie pre čiastkový útok pokračovacieho prečinu krádeže pod bodom 1/ rozsudku zastavil, na postavení obvineného O. Š. by to aj tak nič zásadné nezmenilo, lebo by mu súd rovnako ukladal úhrnný trest podľa § 194 ods. 3 Tr. por. s použitím asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. por., kde mimochodom po úprave vychádza trestná sadzba v rozpätí 6 rokov a 10 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov. Preto ak odvolací súd uložil obvinenému O. Š. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, uložil trest pod dolnú hranicu zákonného rozpätia, čím naopak porušil zákon v prospech obvineného O. Š..

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dôvody dovolania predpokladané ustanoveniami § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por., aj vzhľadom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., neboli splnené, preto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením dovolanie obvineného O. Š. na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 20. apríla 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová